

Crna Gora

Kabinet predsjednika Vlade - Kancelarija za evropske integracije

SEDAMNAESTI KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU
PROCESA INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU,
za period januar - mart 2018.

Podgorica, jun 2018.

Sadržaj:

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije	3
2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.....	10
2.1. Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji	12
2.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu	14
3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.....	16
4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije	17
5. Instrument prepristupne podrške – IPA	21
5.1. IPA I – 2007-2013.....	21
5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i izgradnja institucija	21
5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja.....	21
5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj	22
5.1.4. IV komponenta Ipe – Razvoj ljudskih resursa	22
5.1.5. Programi Višekorisničke Ipe	23
5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO).....	23
5.1.7. Programi EU	23
5.2. IPA II – 2014-2020.....	23

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije

Bilježi se pozitivan kontinuitet u dijalogu Crne Gore s predstavnicima institucija i država članica Evropske unije:

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** se, tokom zvanične posjete Bugarskoj, sastao 15. I 2018. s predsjednikom Bugarske **Rumenom Radevim** (*Rumen Georgiev Radev*), s predsjednikom Vlade Bugarske **Bojkom Borisovim** (*Bojko Metodiev Borisov*) i s predsjednicom Parlamenta Republike Bugarske **Cvetom Karajančevom** (*Tsveta Karayancheva*). Državni vrh Bugarske je tom prilikom iskazao punu podršku Crnoj Gori u procesu evropskih integracija, istovremeno ističući da treba iskoristiti bugarsko predsjedavanje, koje je kao glavni prioritet postavilo perspektivu proširenja EU na Zapadni Balkan.

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** se sastao 20. II 2018. s vršiocem dužnosti ministra vanjskih i evropskih poslova Slovačke Republike **Ivanom Korčokom**. Ministar vanjskih i evropskih poslova Slovačke Republike **Korčok** je iskazao punu podršku Slovačke u procesu evropske integracije Crne Gore, ocijenivši da treba dodatno unaprijediti ekonomsku saradnju kada su u pitanju investicije i partnerstva sa slovačkim kompanijama.

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** se 23. II 2018, tokom radne posjete Hrvatskoj, sastao u Zagrebu s predsjednicom Republike Hrvatske **Kolindom Grabar Kitarović**. Zvaničnici su ocijenili da treba unaprijediti bilateralne odnose na svim poljima od značaja za afirmaciju dobrosusjedske saradnje, uz poseban osvrt na bezbjednosna i politička pitanja u Jugoistočnoj Evropi. Ukazujući na značaj nastavka proširenja EU, uz punu konsolidaciju hrvatskog jugoistočnog susjedstva, predsjednica Grabar-Kitarović je tom prilikom istakla da će Hrvatska nastaviti da pruža podršku Crnoj Gori na putu ka EU.

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** je primio 6. III 2018. delegaciju Odbora za spoljne poslove Narodne skupštine Republike Bugarske, na čelu s predsjednicom Odbora **Džemom Grozdanovom** (*Dzema Grozdanova*). Predsjednik Vujanović je istakao posvećenost Crne Gore evropskim integracijama, konstatujući da je model individualnog pristupa u skladu sa odgovornostima koje svaka od država aspiranata za članstvo mora imati. Predsjednica Odbora Grozdanova je istakla da Bugarska teži oblikovanju konkretnih stavova za svaku državu regiona, u cilju efikasnog proširenja EU na Zapadni Balkan.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** je razgovarao 24. I 2018. s šefom Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori **Aivom Oravom**. Sagovornici su tom

prilikom razmijenili mišljenja o aktivnostima od značaja za integracioni proces Crne Gore. Predsjednik Skupštine Brajović je tokom sastanka poručio da je Crna Gora spremna da istraje u reformskim aktivnostima, kako bi postala prva sljedeća članica Evropske unije.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** se sastao 24. II 2018. u Beču s predsjednikom Nacionalnog vijeća Austrije **Volfgangom Sobotkom** (*Wolfgang Sobotka*). Predsjednik Sobotka je poručio da će Austrija i tokom predsjedavanja Evropskom unijom snažno podržati približavanje Zapadnog Balkana zajednici evropskih naroda, istakavši da Crna Gora može predstavljati uzor i model svojim jasnim zalaganjima na putu ka članstvu u EU. Prema riječima predsjednika Sobotke, Berlinski proces pruža smjernice za integraciju u EU, ali napredak država Zapadnog Balkana u ovom procesu se bazira na ispunjavanju kriterijuma za članstvo.

Predsjednik Evropske komisije **Žan Klod Junker** (*Jean-Claude Juncker*) je 27. II 2018. imao izlaganje u Skupštini Crne Gore, kojem su prisustvovali najviši državni funkcioneri, predstavnici Vlade Crne Gore, kao i rezidentni ambasadori Evropske unije u Crnoj Gori. Tom prilikom je upriličen susret predsjednika Skupštine Crne Gore **Ivana Brajovića** s predsjednikom Evropske komisije, gdje je istaknuto da Crna Gora na putu učlanjenja u EU ostvaruje značajan napredak.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** je 6. III 2018. primio delegaciju Odbora za spoljne poslove Narodne skupštine Republike Bugarske, na čelu s predsjednicom Odbora **Džemom Grozdanovom** (*Dzema Grozdanova*). Predsjednica Odbora za spoljne poslove je naglasila zalaganje da svaka od država kandidata za ulazak u Evropsku uniju bude tretirana pojedinačno, kako o trenutnom pregovaračkom statusu i dostignućima, tako i o realnoj integracionoj agendi.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** je 26. III 2018. imao izlaganje na 138. zasijedanju Skupštine Interparlamentarne unije. Predsjednik Skupštine Brajović se tom prilikom susreo s predsjednicom Parlamenta Bugarske **Cvetom Karajančevom**, s kojom je razgovarao o nastavku procesa integracija Crne Gore i Zapadnog Balkana tokom predsjedavanja ove države Evropskom unijom.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je učestvovao 23. I 2018. u radu redovnog sastanka ambasadora država članica Evropske unije i šefa Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori **Aiva Orava**. Predsjednik Vlade Duško Marković je tom prilikom pozdravio ciljeve bugarskog predsjedavanja kao izbalansirane i dobro odabrane, posebno istakavši kao pozitivnu činjenicu da je Zapadni Balkan prioritet i

bugarskog predsjedavanja i naredna dva polugodišnja ciklusa u kojima će Evropskom unijom predsjedavati Austrija i Rumunija.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je 25 i 26. I 2018. učestvovao u radu Svjetskog ekonomskog foruma (SEF), koji je održan u Davosu. Lideri zemalja Zapadnog Balkana su se, na Konferenciji održanoj u okviru ovog Forumu, usaglasili da je 2018. jedna od ključnih godina za evropsku perspektivu regiona, te da je veći nivo međusobnog razumijevanja jedan od preduslova za napredak Zapadnog Balkana.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** i komesar Evropske unije za politiku susjedstva i pregovore o proširenju **Johanes Han** (*Johannes Hahn*) su 9. II 2018. u Podgorici imali više susreta, tokom kojih su razmijenili mišljenja o pitanjima od značaja za proces integracije Crne Gore u Evropsku uniju. Prilikom obilaska željezničke infrastrukture je ocijenjeno da pomoć Evropske unije značajno doprinosi povezivanju regiona Zapadnog Balkana, njegovom bržem razvoju i integrisanju u Evropsku uniju, te da je Crna Gora privukla najveća sredstva u okviru Agende povezivanja. Tokom zvaničnog susreta je izraženo zadovoljstvo Kredibilnom strategijom Evropske komisije za Zapadni Balkan, kojom je Brisel zadržao princip regate u procesu evropske integracije regiona. S tim u vezi, predsjednik Vlade Marković je naglasio da se Crna Gora već ponaša kao članica Unije u mnogim aspektima i da su uspjesi na tom putu rezultat društvenog konsenzusa za sprovođenjem sveobuhvatnih reformi. Na sastanku su razmijenjena mišljenja o saradnji zemalja regiona u pravcu realizacije konkretnih planova u okviru obaveza iz Berlinskog procesa, uz saglasnost o unapređenju dinamike u narednom periodu.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** i predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** su u odvojenim susretima primili 20. II 2018. vršioca dužnosti ministra vanjskih i evropskih poslova Slovačke Republike **Ivana Korčoka**. Tokom sastanaka je konstatovan značaj nedavno usvojene Kredibilne strategije za Zapadni Balkan i podrška Slovačke proširenju Evropske unije na Zapadni Balkan, odnosno princip regate u procesu pristupanja Evropskoj uniji.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je učestvovao 26. II 2018. na Samitu Zapadnobalkanske šestorke u Londonu. Predsjednik Vlade Duško Marković je ocijenio da su iz perspektive Crne Gore prioritetni regionalni projekti Jadransko-jonski koridori, brza putna saobraćajnica, gasovod i modernizacija i širenje željezničke infrastrukture, uz povezivanje na evropske koridore, kao preduslov za čvršće ekonomsko povezivanje i kretanje ljudi i roba. U tom kontekstu je istakao da

jačanje regionalne ekonomske saradnje treba da doprinese stabilnosti regiona, funkcionisanju privrede i bržem ekonomskom rastu u okviru procesa evropske integracije.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je 27. II 2018, u okviru Samita Zapadnobalkanske šestorke, prisustvovao prijemu koji je predsjednica Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske **Tereza Mej** (*Theresa May*) organizovala za lidere zemalja Zapadnog Balkana. Predsjednica Vlade Mej je istakla da će Samit u Londonu, u okviru Berlinskog procesa, imati ambicioznu agendu usmjerenu na jačanje ekonomske stabilnosti regiona i promocije saradnje u pogledu političkih i bezbjednosnih izazova s kojima se region suočava.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je primio 27. II 2018. predsjednika Evropske komisije **Žan-Klod Junkera**, koji je tom prilikom istakao da Crna Gora najbrže napreduje u procesu reformi i da nova Strategija za Zapadni Balkan treba da bude shvaćena kao podstrek za kontinuitet u reformskom procesu.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je 1. III 2018. u Sofiji učestvovao na radnom sastanku lidera Zapadnobalkanske šestorke, koji je organizovan od strane predsjednika Vlade Republike Bugarske **Bojka Borisova** i predsjednika Evropske komisije **Žan Klod Junkera**. Sastanku su prisustvovali i visoka predstavnik EU za vanjske poslove i bezbjednosnu politiku **Federika Mogerini** (*Federica Mogherini*) i evropski komesar za susjedsku politiku i proširenje **Johanes Han**. Na sastanku je bilo riječi o individualnom napretku zemalja Zapadnog Balkana u procesu integracija, a dogovoreni su i dalji koraci u pravcu realizacije obaveza iz Agende povezivanja, s posebnim osvrtom na infrastrukturne projekte i regionalni ekonomski prostor. Predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković je 1. III 2018. imao odvojen susret s predsjednikom Vlade Republike Bugarske i predsjedavajućim Evropskog savjeta **Bojkom Borisovim**, tokom kojeg je ocijenjeno da su ključni izazovi i najveći prioriteti cijelog regiona razvoj infrastrukture i podsticanje ekonomije.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** se tokom zvanične posjete Sloveniji sastao 24. III 2018. s predsjednikom Vlade Republike Slovenije **Miroslavom Cerarom**. Predsjednik Vlade Duško Marković se zahvalio na kontinuiranoj podršci Slovenije integracionim procesima Crne Gore.

Potpredsjednik Vlade Crne Gore **Zoran Pažin** je boravio u posjeti Briselu 20. i 21. III 2018, gdje se sastao s evropskim komesarom za politiku susjedstva i proširenje **Johanesom Hanom** i direktorom za Evropu i Centralnu Aziju u

Evropskoj službi za vanjske poslove (EEAS) **Tomasom Majr-Hartingom** (*Thomas Mayr-Harting*). Prilikom susreta potpredsjednik Vlade Zoran Pažin je izrazio punu spremnost Crne Gore da u narednu, finalnu fazu pregovaračkog procesa, uđe dobijanjem završnih mjerila za zatvaranje pregovora u najzahtjevnijim pregovaračkim poglavljima 23 i 24. Potpredsjednik Vlade Zoran Pažin je, u okviru posjete, pred Odborom za vanjske poslove Evropskog parlamenta (AFET) predstavio napredak koji Crna Gora ostvaruje u ispunjavanju uslova iz pretpristupnih pregovora. U okviru izlaganja potpredsjednik Vlade je izrazio očekivanje da će dobrim kvalitetom unutrašnjih reformi i uz visok stepen podrške evropskih partnera Crna Gora zaslužiti prelazak u finalnu etapu svog strateškog evropskog puta – fazu zatvaranja pregovaračkih poglavlja.

Potpredsjednik Vlade Crne Gore **Zoran Pažin** se 23. III 2018. u Podgorici sastao s ambasadorima država članica EU i šefom Delegacije Evropske unije **Aivom Oravom**. Potpredsjednik Vlade Zoran Pažin je na sastanku predstavio rezultate u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, izražavajući uvjerenje da će dosadašnjim rezultatima i kvalitetnim ispunjavanjem privremenih mjerila u oblasti vladavine prava, Crna Gora ove godine zavrijediti dobijanje završnih mjerila za zatvaranja pregovaračkog procesa u ključnim poglavljima 23 i 24.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** se sastao 10. I 2018. s predsjedavajućim Delegacije parlamentarnog odbora Evropske unije i Crne Gore, **Dejvidom Martinom** (*David Martin*). Tom prilikom, poslanik Dejvid Martin je istakao da je Crna Gora izgradila dobar integracijski rezultat i da s pravom zauzima vodeću ulogu među državama kandidatima za članstvo. Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović je poručio da će Crna Gora iskoristiti pozitivne okolnosti kako bi u 2018. završila otvaranje preostalih pregovaračkih poglavlja i ubrzala rad na njihovom zatvaranju.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je razgovarao 12. I 2018. u Briselu s poslanicima Evropskog parlamenta iz Njemačke i Hrvatske, **Knutom Flekenštajnom** (*Knut Fleckenstein*), **Biljanom Borzan** i **Željanom Zovko**. Osvrćući se na planove tokom aktuelnog bugarskog i narednog austrijskog predsjedavanja EU, ministar Aleksandar Andrija Pejović je podvukao odlučnost Vlade Crne Gore da intenzivira rad na završetku obaveza u svim poglavljima, s fokusom na oblasti obuhvaćene vladavinom prava.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** se sastao 13. I 2018. u Briselu s direktoricom za strategije i Tursku u Generalnoj direkciji za susjedsku

politiku i pregovore o proširenju **Mirjam Feran** (*Myriam Ferran*) i s šefom Jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji za susjedsku politku i pregovore o prošireju **Tomasom Haglajtnerom** (*Thomas Hagleitner*). Istog dana ministar Aleksandar Andrija Pejović se susreo i s stalnim predstavnicima Slovenije, Austrije i Rumunije pri EU **Janezom Lenarčičem**, **Nikolasom Maršikom** (*Nikolaus Marschik*) i **Teodorom Odobeskuom** (*Teodora Odobescu*). Na sastancima je izraženo očekivanje da će Crna Gora biti spremna za naredno proširenje i potvrđen stav da članstvo EU zavisi isključivo od individualnih postignuća svake od država kandidata.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je 25. I 2018. učestvovao na Svjetskom ekonomskom forumu u Davosu, gdje je poručio da Evropska unija ostaje ključni mehanizam za dalji razvoj kontinenta i da je u toj Uniji ujedinjena Evropa s Zapadnim Balkanom prioritet. Ministar Aleksandar Andrija Pejović je na marginama Foruma razgovarao s članicom Izvršnog komiteta i rukovodiocem Odjeljenja za Evropu i Evroaziju SEF-a **Martinom Larkin** (*Martina Larkin*), ministarkom finansija Letonije **Danom Reznece – Ozolom** (*Dana Reizniece-Ozola*) i bugarskom ministarkom za predsjedništvo Evropske unije **Ljiljanom Pavlovom** (*Liliana Pavlova Nikolova*).

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je tokom posjete Bugarskoj 31. I 2018. imao odvojene susrete s bugarskom ministarkom za predsjedništvo Evropske unije **Ljiljanom Pavlovom**, potpredsjednicom Vlade za sudsku reformu i ministarkom vanjskih poslova **Ekaterinom Zaharijevom** (*Ekaterina Spasova Gecheva-Zakharieva*) i predsjednikom Odbora za evropske poslove Parlamenta Bugarske **Kristijanom Vigeninom** (*Kristian Ivanov Vigenin*). Sagovornici su konstatovali privrženost Bugarske proširenju EU na Zapadni Balkan i izrazili očekivanje da će nastavak reformi i odlični rezultati koje je Crna Gora ostvarila osigurati da ona bude sljedeća država Evropske unije.

Ministar evropskih poslova **Aleksandra Andrija Pejović** se sastao 1. II 2018. s direktoricom za kontinentalnu Evropu u Ministarstvu za Evropu i vanjske poslove Republike Francuske **Florans Manžen** (*Florence Mangin*). Ministar Aleksandra Andrija Pejović se zahvalio na podršci koju Francuska kontinuirano pruža Crnoj Gori na njenom putu prema EU, ističući važnu ulogu te države u evropskoj integraciji Zapadnog Balkana, koja je konkretizovana kroz Berlinski proces. Ističući da je Francuska impresionirana obimom reformi koje Crne Gora sprovodi na putu ka članstvu u EU, Direktorica za kontinentalnu Evropu Manžen je izrazila spremnost Francuske da pruži Crnoj Gori ekspertsku podršku u svim oblastima, a posebno u oblasti zaštite životne sredine.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** se sastao 2. II 2018. s ministarkom za evropske poslove Irske, **Helen Mekenti** (*Helen McEntee*). Ministar Aleksandra Andrija Pejović je tom prilikom naglasio da je vladavina prava u fokusu pregovaračkog procesa, ističući da će borba protiv korupcije i organizovanog kriminala biti prioritet rada Vlade i u narednom periodu. Ministarka Helen Mekenti je pozdravila ostvarene rezultate Crne Gore u procesu pristupanja EU, izrazivši spremnost Irske da nastavi sa ekspertskom podrškom u oblasti vladavine prava.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je na poziv Evropskog parlamenta učestvovao 7. II 2018. na predstavljanju Strategije za Zapadni Balkan i tom prilikom imao sastanke s više poslanika Evropskog parlamenta, koji su istakli da Strategija za Zapadni Balkan pokazuje jasan plan u vezi s integracijom regiona u EU. Poslanici su tom prilikom izrazili očekivanja da će Crna Gora, kao zemlja koja prednjači u procesu integracije, nastaviti s dobrom dinamikom otvaranja i zatvaranja poglavlja u cilju završetka pregovora i prije indikativno postavljenih rokova. Ministar Pejović je istakao da je Vlada prepoznala oblasti u kojima je potrebno uložiti dodatne napore i da će nastaviti s vidljivim reformama i rezultatima u narednom periodu.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** se sastao 20. II 2018. s državnim sekretarom u Ministarstvu vanjskih poslova Finske, **Peterom Stenlundom**. Državni sekretar Stenlund je pozdravio napore Crne Gore u postizanju što boljih rezultata u pregovorima i izrazio snažnu podršku Finske u procesu pristupanja Crne Gore uniji evropskih država. Sagovornici su razmijenili mišljenja o političkim i bezbjednosnim prilikama na Zapadnom Balkanu, predstojećem Samitu u Sofiji, kao i važnosti članstva Crne Gore u NATO-u. S državnim sekretarom se susreo i ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović**, koji je zahvalio na kontinuiranoj, kako političkoj, tako i ekspertskoj podršci Finske evropskoj integraciji Crne Gore i izrazio očekivanje da će se ista nastaviti tokom finskog predsjedavanja EU, u drugoj polovini 2019.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** je primio 31. I 2018. **Florans Manžen**, direktoricu za kontinentalnu Evropu u Ministarstvu za Evropu i vanjske poslove Republike Francuske, koja je tom prilikom naglasila da je Crna Gora postigla zapažene rezultate u procesu evropskih integracija, što potvrđuju poruke evropskih zvaničnika da Crna Gora zauzima vodeću ulogu među državama kandidatima za članstvo.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** je 16. II 2018. u Sofiji učestvovao na neformalnom sastanku ministara vanjskih poslova članica i zemalja kandidata za članstvo u EU. Sastanak je bio prilika za razmjenu mišljenja o aktivnostima u okviru bugarskog predsjedavanja EU, a naglašena je i važnost posvećenosti EU politici proširenja i pružanja podrške kandidatima u procesu pristupanja EU.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** je učestvovao 17. II 2018. u radu Minhenske bezbjednosne konferencije, u okviru koje je imao niz bilateralnih susreta s evropskim i regionalnim zvaničnicima i to: ministrom vanjskih poslova SR Njemačke **Zigmarom Gabrielom** (*Sigmar Gabriel*), ministrom vanjskih poslova Španije **Alfonsom Mariom Dastisom** (*Alfonso María Dastis*), ministrom vanjskih poslova Danske **Andersom Samuelsenom** i ministarkom vanjskih i evropskih poslova Republike Hrvatske **Marijom Pejčinović Burić**. Ministar Srđan Darmanović je na sastancima naglasio značaj crnogorskih reformi u procesu pristupanja EU, ističući da je evropska integracija najbolji garant dugoročne stabilnosti Zapadnog Balkana.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** je razgovarao 20. II 2018. s vršiocem dužnosti ministra vanjskih i evropskih poslova Slovačke Republike **Ivanom Korčokom**, koji je boravio u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori. Ministar Srđan Darmanović je ocijenio da je Slovačka značajan partner Crnoj Gori u procesu evropske integracije, imajući u vidu njeno zalaganje za evropsku perspektivu Zapadnog Balkana i princip regate u okviru pristupanja EU.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** je 2. III 2018. održao brifing za ambasadore država članica EU, kojem je prisustvovao i **Aivo Orav**, šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori. Sastanak je bio prilika za sagledavanje evropske perspektive Crne Gore, s posebnim fokusom na nedavno objavljenu Strategiju za proširenje EU. Ministar Srđan Darmanović je na sastanku naglasio da integracijski proces regiona predstavlja ključ trajne i održive evropske arhitekture, kao i strateško ulaganje u stabilnost i demokratiju.

2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

Ukupan bilans rezultata Crne Gore u dosadašnjem toku pregovaračkog procesa je 30 otvorenih poglavlja, od kojih su tri privremeno zatvorena.

U izvještajnom periodu u procesu pregovora realizovane su sljedeće aktivnosti:

Osma sjednica **Komisije za evropske integracije** je održana 26. I 2018, a članovi Komisije su razmotrili Nacrt programa pristupanja Crne Gore EU 2018 – 2020.

Deveta sjednica **Komisije za evropske integracije** je održana 29. III 2018, a predmet sastanka je bio Prvi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz PPCG 2018-2020, odnosno presjek realizacije planiranih obaveza u I kvartalu 2018.

Vlada Crne Gore je 25. I 2018. usvojila **Šesnaesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period oktobar - decembar 2017.**

Vlada Crne Gore je 1. II 2018. usvojila **Prilog izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za period oktobar 2017 – januar 2018.**

Vlada Crne Gore je 8. II 2018. usvojila **Izvještaj o realizaciji Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za 2017. godinu.**

Vlada Crne Gore je 8. II 2018. usvojila **Šesti polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 23. pregovaračko poglavlje - Pravosuđe i temeljna prava, za period jul - decembar 2017. s Trećim polugodišnjim izvještajem o realizaciji Operativnog dokumenta za sprječavanje korupcije, kao i Šesti polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 24. pregovaračko poglavlje - Pravda, sloboda i bezbjednost, za period jul - decembar 2017.**

Vlada Crne Gore je 16. II 2018. usvojila **Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2018-2020. i Dinamički plan rada na privremenim i završnim mjerilima pregovaračkih poglavlja Crne Gore s Evropskom unijom.**

Vlada Crne Gore je 22. III 2018. usvojila **Akcioni plan za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018, za 2018, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2017.**

Vlada Crne Gore je 29. III 2018. usvojila **Osmi polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period jul-decembar 2017.**

2.1. Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji

Tokom izvještajnog perioda je nastavljeno s realizacijom aktivnosti koje imaju za cilj informisanje građana o procesu pristupanja Crne Gore EU. Neke od najvažnijih aktivnosti su:

18. I 2018. - Predstavljeni rezultati istraživanja javnog mnjenja o percepcijama javnosti i komuniciranju procesa evropske integracije u Crnoj Gori

Na skupu su govorili ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** i **Plamena Halačeva**, šefica političkog sektora Delegacije EU u Crnoj Gori, a rezultate istraživanja je predstavila **Olivera Komar** iz agencije Defakto. Istraživanje javnog mnjenja pokazuje da bi više od tri četvrtine građana (76.5%) izašlo na referendum o ulasku u Evropsku uniju. Od opredijeljenih građana koji bi izašli na referendum, dakle onih koji u vrijeme istraživanja imaju stav po tom pitanju, za ulazak bi glasalo 80.9%, dok bi „ne“ zaokružilo četiri puta manje građana (19.1%).

22. I 2018. - Predstavljena publikacija “Pregovori o pristupanju Evropskoj uniji: Analiza mjerila za Crnu Goru kroz poređenje s mjerilima za Hrvatsku i Srbiju”

U organizaciji Ministarstva evropskih poslova je predstavljena publikacija „Pregovori o pristupanju Evropskoj uniji: Analiza mjerila za Crnu Goru kroz poređenje s mjerilima za Hrvatsku i Srbiju.“ Analiza je izrađena u okviru projekta „Jačanje kapaciteta crnogorske uprave za proces pristupanja Evropskoj uniji i instrument IPA II“, koji finansira Evropska unija. Na prezentaciji analize su govorili ministar evropskih poslova Crne Gore **Aleksandar Andrija Pejović**, šefica Pregovaračkog tima Republike Srbije za pristupanje Evropskoj uniji **Tanja Miščević** i član Pregovaračke grupe Republike Hrvatske za poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava i 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost **Kristijan Turkalj**.

22. I 2018. - Mapiranje sinergija između procesa pristupanja Crne Gore i Evropske unije i Agende održivog razvoja

Ministarstvo evropskih poslova i Sistem Ujedinjenih nacija su u Budvi organizovali dvodnevni skup sa ciljem da se identifikuje sinergija između dva snažna razvojna procesa – pristupanja Evropskoj uniji i ostvarivanja Agende održivog razvoja do 2030. Skup su otvorili ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, stalna koordinatorka Sistema Ujedinjenih nacija u Crnoj Gori **Fiona Mekluni** i šef Sekcije za saradnju u Delegaciji Evropske unije **Herman Špic**.

24. I 2018. - Okrugli sto povodom izrade PPCG 2018 – 2020

Ministarstvo evropskih poslova je organizovalo Okrugli sto povodom izrade Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2018 – 2020. Na skupu su govorile državna sekretarka Ministarstva evropskih poslova **Marina Vujačić** i generalna direktorica Direktorata za pravnu tekovinu Evropske unije **Dragana Marković**. Državna sekretarka Vujačić je istakla da ovaj dokument omogućava jasnije, brže i operativnije praćenje, koordinaciju i sagledavanje aktivnosti svih ključnih nosilaca procesa.

5. II 2018. - Javna debata “Crna Gora i EU: Sloboda kretanja radnika”

Ministarstvo evropskih poslova je organizovalo javnu debatu “*Crna Gora i EU: Sloboda kretanja radnika*” u okviru projekta EU4ME koji finansira Evropska unija, a sprovodi UNDP. Na skupu su govorili ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori **Aivo Orav**, državna sekretarka u Ministarstvu rada i socijalnog staranja **Vukica Jelić**, predsjednica Unije poslodavaca Crne Gore **Svetlana Vuksanović** i generalni sekretar Unije samostalnih sindikata Crne Gore **Srđa Keković**. Sa javne debate je poručeno da je Crna Gora odradila veliki dio posla u oblasti slobode kretanja radnika i da će se ulazak u Evropsku uniju povoljno odraziti na zaposlenost u državi, a samim tim i pružiti priliku za unapređenje života i poslovnog prostora njenih građana.

14. II 2018. - Elektronske javne konsultacije o budućoj kohezijskoj politici EU i anketa o razvoju Dunavskog transnacionalnog programa nakon 2020

Ministarstvo evropskih poslova je na svom web sajtu objavilo poziv Evropske komisije za javne konsultacije posvećene budućoj kohezijskoj politici EU, u cilju razvoja novih finansijskih programa i Višegodišnjeg finansijskog okvira nakon 2020. Zainteresovanim stranama bilo je omogućeno da popune elektronski upitnik do 8. III 2018. i na taj način daju svoj doprinos kreiranju ove politike.

19. II 2018. - Evropski dan u Mojkovcu

Ministar **Aleksandar Andrija Pejović** je, u sklopu projekta Evropski dan u tvom gradu, posjetio Mojkovac, gdje je razgovarao s čelnicima Opštine i učestvovao na javnoj debati o značaju pristupnih pregovora za razvoj opština. Tokom susreta s predsjednikom Opštine Mojkovac **Rankom Mišnićem**, ministar Aleksandar Andrija Pejović je ukazao na mogućnosti koje su svim crnogorskim opštinama na raspolaganju iz EU fondova, s posebnim fokusom na tri važne oblasti za razvoj ovog područja i to: poljoprivredu, turizam i životnu sredinu.

12. III 2018. - Inicijalni sastanak Šeme EU za mlade profesionalce Zapadnog Balkana

U Podgorici je održan Inicijalni sastanak Šeme EU za mlade profesionalce Zapadnog Balkana. Polaznici tog Programa, koji je podržan sa najviših evropskih i regionalnih adresa, prolaze teorijsku i praktičnu obuku, a u ovom ciklusu njih petoro je bilo smješteno u Ministarstvu evropskih poslova, gdje im je obezbijedeno adekvatno mentorstvo. Generalna direktorica za evropske fondove u Ministarstvu evropskih poslova Ivana Glišević Đurović je ocijenila da su stručni i odgovorni službenici koji strateški promišljaju i rade u interesu napretka svojih država potreba efikasne, moderne i profesionalne javne administracije.

20. III 2018. - Konkurs za učenike crnogorskih osnovnih i srednjih škola "EVROPA I JA"

Ministarstvo evropskih poslova je 20. III 2018. raspisalo konkurs za učenike crnogorskih osnovnih i srednjih škola povodom obilježavanja Dana Evrope. Zainteresovanim osnovcima i srednjoškolcima je u okviru konkursa pružena mogućnost da iskažu svoje interesovanje i stav o Evropskoj uniji, vrijednostima koje ta zajednica baštini, kao i o procesu pristupanja Crne Gore EU.

27. III 2018. - Uručene nagrade za najbolje novinarske priče

Potpredsjednik Vlade **Zoran Pažin** dodijelio je nagrade za najbolju novinarsku priču u okviru konkursa "Evropa za mene". Nagrade su dodijeljene novinarima **Borislavu Višnjiću** (Portal RTCG), **Bojani Komnenić** (Radio Antena M) i **Darvinu Muriću** (ND Vijesti).

2.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu

Rad Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u izvještajnom periodu obilježilo je sumiranje aktivnosti tokom 2017, kroz usvajanje Izvještaja o radu za prethodnu godinu, ali i planiranje aktivnosti koje se očekuju u narednom periodu, kroz usvajanje Plana rada za 2018. godinu.

Februar mjesec obilježilo je predstavljanje Strategije Evropske komisije "Vjerodostojna perspektiva proširenja i pojačana saradnja EU sa Zapadnim Balkanom" na Prvoj zajedničkoj sjednici Odbora za evropske integracije i Odbora za međunarodne odnose i iseljenike. Na sjednici je evropski komesar za politiku susjedstva i pregovore o proširenju **Johanes Han**, u prisustvu poslanika,

predstavnik Delegacije EU, resornih ministarstava i civilnog sektora, predstavio ključne zaključke Strategije i svoje viđenje dosadašnjeg puta Crne Gore u EU.

U okviru svoje **nadzorne uloge** u procesu pregovora s Evropskom unijom, članovi Odbora, na 18. sjednici, jednoglasno su usvojili Nacrt pregovaračke pozicije za poglavlje 27 – Životna sredina i klimatske promjene i mišljenje prosljedili Ministarstvu evropskih poslova.

Uz učešće predstavnika Ministarstva evropskih poslova, Odbor je na 19. sjednici razmotrio i Informaciju o programima podrške Evropske unije Crnoj Gori za 2017. godinu.

Dvadeset prvu sjednicu Odbora obilježila je rasprava na temu „Napredak Crne Gore u pregovorima sa Evropskom unijom u okviru ispunjavanja ekonomskih kriterijuma“, na kojoj su učestvovali predstavnici Privredne komore Crne Gore i članovi pregovaračke strukture. Tokom sjednice raspravljano je o glavnim aspektima pregovaračkog procesa u odnosu na ispunjavanje ekonomskih kriterijuma, te o uticaju procesa pristupanja Evropskoj uniji na crnogorsku privredu. Poseban naglasak je stavljen na poglavlje 8 – Konkurencija, u pogledu trenutne faze napretka u procesu usvajanja pregovaračke pozicije za dato poglavlje.

Pored toga, predsjednik Odbora **Adrijan Vuksanović** je učestvovao na posebnoj sjednici Vlade Crne Gore, koja je u februaru organizovana povodom predstavljanja Programa pristupanja Crnoj Gori 2018 – 2020. godine.

Kad je riječ o aktivnostima u okviru **parlamentarne diplomatije**, u izvještajnom periodu se izdvaja sastanak predsjedavajućih odborima za evropske poslove parlamenata država članica EU (COSAC), koji je održan 21. i 22. I 2018. u Sofiji. COSAC je obilježila rasprava na temu prioriteta bugarskog predsjedavanja, budućnosti Evropske unije, kao i uloge makroregionalnih strategija EU za održivi razvoj, stabilnost i bezbjednost, a glavni fokus predsjedavanja je usmjeren na integraciju Zapadnog Balkana u EU i isticanje ujedinjene Evrope, kao jedinog rješenja za snažnu Evropu, spremnu da prevaziđe aktuelne izazove. Delegaciju Odbora za evropske integracije činili su predsjednik Odbora **Adrijan Vuksanović** i član **Nikola Rakočević**.

Delegacija Odbora za evropske integracije, koju su činili poslanici **Daliborka Pejović, Mihailo Anđušić** i **Nikola Rakočević**, učestvovala je i na XIII Konferenciji odbora za evropske integracije/poslove država učesnica Procesu stabilizacije i pridruživanja Jugoistočne Evrope (COSAP), održanoj u Skoplju, u februaru mjesecu.

Predsjednik Odbora **Adrijan Vuksanović** je održao sastanak s ambasadorom Bugarske u Crnoj Gori Nj.E. **Mladenom Červenjakovim** (*Mladen Chervenakov*) i dogovorio posjetu delegacije Parlamenta Bugarske. Pored toga, predsjednik se susreo i s italijanskim senatorom **Lodovikom Sonegom** (*Lodovico Sonego*), šefom italijanske parlamentarne delegacije pri Centralno-evropskoj inicijativi (CEI).

U okviru aktivnosti usmjerenih ka **promociji evropskih integracija i približavanju procesa građanima**, Odbor za evropske integracije održao je javnu tribinu posvećenu poglavlju 27 – Životna sredina i klimatske promjene, koju je obilježila rasprava o dosadašnjim rezultatima, postignutim u okviru pomenutog pregovaračkog poglavlja i spremnosti Crne Gore da tokom pregovora sa EU u ovoj oblasti obezbijedi najpovoljnije uslove za njene građane. Tokom dijaloga zainteresovane javnosti i predstavnika državnih institucija i EU, razgovarano je o ključnim izazovima i aktivnostima u narednom periodu u ovoj oblasti.

Predsjednik Odbora **Adrijan Vuksanović** je govorio na promociji knjige Gordane Đurović „Evropska unija i Crna Gora“. Na skupu je istaknuta važnost promocije procesa proširenja EU i kroz univerzitetske aktivnosti, kao što je objavljivanje knjiga, koja će biti od velike koristi za sve koji se u akademskom radu bave evropskim integracijama. Osim toga, predsjednik Odbora Vuksanović je učestvovao kao panelista na tribini Crnogorske panevropske unije na temu: „Značaj turizma u evropskim integracijama“, na kojoj je istaknut turistički potencijal Crne Gore, ali i doprinos turizma procesu pristupanja EU. Takođe, predsjednik Odbora je učestvovao i na okruglom stolu u organizaciji NVO Centar za građansko obrazovanje, posvećenom značaju Berlinskog procesa i Strategije proširenja EU.

3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

U kontekstu implementacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nastavljen je dijalog relevantnih struktura za njegovo sprovođenje:

Prvi sastanak **Zajedničkog odbora između Crne Gore i Bosne i Hercegovine** je održan 22. II 2018. u Sarajevu. Generalna direktorica za pristupanje EU u Ministarstvu evropskih poslova **Jelena Burzan** je istakla da zajednički odbor predstavlja najbolji okvir za razmjenu znanja i iskustava, jer omogućava brži napredak prema evropskoj porodici. Na sastanku su razmijenjena iskustva iz prevođenja evropskog zakonodavstva i usklađivanja crnogorskih propisa s pravnom tekovinom EU, kao i korištenja sredstava iz fondova Ipe. Takođe, crnogorska strana

je predstavila rezultate i predstojeće obaveze u okviru vladavine prava.

4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije

U izvještajnom periodu, dato je mišljenje na ukupno **30** predloga zakona i podzakonskih akata.

JANUAR 2018		
1.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o uspostavljanju Evropske laboratorije za molekularnu biologiju, s aneksima	MNA
2.	Predlog zakona o potvrđivanju Amandmana na član 20 stav 1 Konvencije o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena	MMP
3.	Predlog uredbe o dopunama Uredbe o uniformi, oznakama zvanja i naoružanju policijskih službenika	MUP
4.	Predlog uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije Javnoj ustanovi Zavod za geološka istraživanja	MEK
5.	Predlog uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2018. godinu – Agrobudžet	MPR
6.	Predlog uredbe o izmjenama i dopuni Uredbe o zahtjevima higijene za objekte i prostorije u kojima se proizvode male količine primarnih proizvoda za ishranu ljudi	MPR
7.	Predlog uredbe o visini novčane pomoći strancu koji traži međunarodnu zaštitu i azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom	MRS
8.	Predlog odluke o određivanju lica, objekata i prostora koja obezbjeđuje Vojna policija	MOD
9.	Predlog odluke o izmjeni i dopunama odluka Savjeta Evropske unije 2014/145/ZVBP od 17. marta 2014. godine, 2014/151/ZVBP od 21. marta 2014. godine, 2014/238/ZVBP od 28. aprila 2014. godine,	MVP

	2014/265/ZVBP od 12. maja 2014. godine, 2014/308/ZVBP od 28. maja 2014. godine, 2014/455/ZVBP od 11. jula 2014. godine, 2014/475/ZVBP od 18. jula 2014. godine, 2014/499/ZVBP od 25. jula 2014. godine, 2014/508/ZVBP od 30. jula 2014. godine, 2014/658/ZVBP od 8. septembra 2014. godine, 2014/801/ZVBP od 17. novembra 2014. godine, 2014/855/ZVBP od 28. novembra 2014. godine, 2015/241/ZVBP od 9. februara 2015. godine, 2015/432/ZVBP od 13. marta 2015. godine, 2015/1524/ZVBP od 14. septembra 2015. godine, 2016/359/ZVBP od 10. marta 2016. godine, 2016/1671/ZVBP od 15. septembra 2016. godine, 2016/1961/ZVBP od 8. novembra 2016. godine i 2017/445/ZVBP od 13. marta 2017. godine u odnosu na djelovanja koja podrivaju ili ugrožavaju teritorijalni integritet, suverenitet i nezavisnost Ukrajine	
10.	Predlog odluke o dopuni Odluke o mreži zdravstvenih ustanova	MZD
FEBRUAR 2018		
11.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o osnivanju Međunarodne organizacije za razvoj prava	MPA
12.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i zdravlju na radu	MRS
13.	Predlog zakona o sportu	MST
14.	Predlog uredbe o informisanju potrošača o hrani	MPR
15.	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o realizaciji i postupku korišćenja sredstava iz instrumenta pretpristupne pomoći Evropske unije (IPARD II program)	MPR
16.	Predlog odluke o visini naknade za postavljanje komercijalno-tržišnih, komercijalno-individualnih i komercijalno-informativnih natpisa na i pored državnog puta	MSP
MART 2018		

17.	Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Savjeta Evrope protiv trgovine ljudskim organima	MPA
18.	Predlog zakona o zaštiti lica i imovine	MUP
19.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma	MIF
20.	Predlog zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru	MIF
21.	Predlog zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći	MVP
22.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske o saradnji u oblasti odbrambene industrije	MEK
23.	Predlog zakona o potvrđivanju Protokola koji se odnosi na izmjenu i dopunu člana 50 (a) Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu	MSP
24.	Predlog zakona o potvrđivanju Protokola koji se odnosi na izmjenu i dopunu člana 56 Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu	MSP
25.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sredstvima za ishranu bilja	MPR
26.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti	MZD
27.	Predlog uredbe o izmjeni i dopuni Uredbe o mikrobiološkim kriterijumima za bezbjednost hrane	MPR
28.	Predlog uredbe o izmjeni i dopuni Uredbe o aditivima koji se mogu koristiti u hrani	MPR
29.	Predlog odluke o izmjenama Odluke o kontrolnoj listi za izvoz i uvoz robe	MEK

30.	Predlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju Liste lijekova	MZD
------------	---	------------

Od ukupnog broja datih mišljenja u **prvom kvartalu** 2018, **10** akata sadrži pravnu tekovinu EU, od čega **4** zakona i **6** podzakonskih akata:

1.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma	MIF
2.	Predlog zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći	MVP
3.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sredstvima za ishranu bilja	MPR
4.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i zdravlju na radu	MRS
5.	Predlog uredbe o informisanju potrošača o hrani	MPR
6.	Predlog uredbe o izmjeni i dopuni Uredbe o mikrobiološkim kriterijumima za bezbjednost hrane	MPR
7.	Predlog uredbe o izmjeni i dopuni Uredbe o aditivima koji se mogu koristiti u hrani	MPR
8.	Predlog uredbe o visini novčane pomoći strancu koji traži međunarodnu zaštitu i azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom	MRS
9.	Predlog odluke o izmjeni i dopunama odlukama Savjeta Evropske unije 2014/145/ZVBP od 17. marta 2014. godine, 2014/151/ZVBP od 21. marta 2014. godine, 2014/238/ZVBP od 28. aprila 2014. godine, 2014/265/ZVBP od 12. maja 2014. godine, 2014/308/ZVBP od 28. maja 2014. godine, 2014/455/ZVBP od 11. jula 2014. godine, 2014/475/ZVBP od 18. jula 2014. godine, 2014/499/ZVBP od 25. jula 2014. godine, 2014/508/ZVBP od 30. jula 2014. godine,	MVP

	2014/658/ZVBP od 8. septembra 2014. godine, 2014/801/ZVBP od 17. novembra 2014. godine, 2014/855/ZVBP od 28. novembra 2014. godine, 2015/241/ZVBP od 9. februara 2015. godine, 2015/432/ZVBP od 13. marta 2015. godine, 2015/1524/ZVBP od 14. septembra 2015. godine, 2016/359/ZVBP od 10. marta 2016. godine, 2016/1671/ZVBP od 15. septembra 2016. godine, 2016/1961/ZVBP od 8. novembra 2016. godine i 2017/445/ZVBP od 13. marta 2017. godine u odnosu na djelovanja koja podrivaju ili ugrožavaju teritorijalni integritet, suverenitet i nezavisnost Ukrajine	
10.	Predlog odluke o izmjenama Odluke o kontrolnoj listi za izvoz i uvoz robe	MEK

5. Instrument pretpristupne podrške – IPA

5.1. IPA I – 2007-2013

U okviru sprovođenja **pretpristupne podrške EU** za period 2007-2013, nastavljene su redovne aktivnosti vezane za nadgledanje sprovođenja odobrenih projekata I i II komponente.

5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i izgradnja institucija

Projekti iz oblasti **I komponente Ipe** za programe Ipe 2007-2013 sprovode se planiranom dinamikom. Tokom izvještajnog perioda je nastavljeno sprovođenje dijela projekata iz programa za 2012. i 2013. U potpunosti je završeno ugovaranje dostupnih sredstava, dok je 92% sredstava isplaćeno.

5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja

Kada je riječ o **II komponenti Ipe**, u izvještajnom periodu se u Crnoj Gori sprovodilo 6 bilateralnih projekata (Albanija – Crna Gora, Bosna i Hercegovina – Crna Gora, Srbija – Crna Gora), dok su u prethodnom periodu završeni svi projekti u okviru transnacionalnih programa Jugoistočna Evropa i Mediteranski program, Ipa Jadranskog prekograničnog programa i bilateralnih programa Hrvatska – Crna Gora i Crna Gora – Kosovo.

U okviru programa prekogranične saradnje **Albanija – Crna Gora**, sprovodi se strateški projekat „Rekonstrukcija graničnog prelaza Božaj – Hani i Hotit i izgradnja novog Grabon – Zatrijebačka Cijevna“.

Sprovedenje posljednjeg projekta u okviru programa prekogranične saradnje **Bosna i Hercegovina – Crna Gora** završeno je 24. I 2018.

Kada je riječ o programu prekogranične saradnje **Crna Gora – Kosovo**, svečana ceremonija povodom zatvaranja Programa održana je u Podgorici 19. I 2018. čime je ovaj program zvanično završen.

U okviru prekograničnog programa **Srbija – Crna Gora**, sprovode se 4 projekta odobrena u okviru Trećeg poziva za dostavljanje predloga projekata.

5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj

Nastavljeno je sprovođenje Operativnog programa Regionalni razvoj 2012-2013, vrijednog 26,2 miliona eura (vrijednost podrške Ipe iznosi 22,2 miliona eura). Program obuhvata projekte u oblasti zaštite životne sredine (u opštinama Berane, Bar i Cetinje) i unapređenja željezničke infrastrukture. Tokom izvještajnog perioda, intenzivirane su aktivnosti na sprovođenju navedenih projekata. Napredak u implementaciji projekata u okviru ove komponente redovno se prati na sastancima Operativne strukture za III komponentu Ipe, koje organizuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Tokom izvještajnog perioda nastavljene su aktivnosti sprovođenja dijela ugovora, čiji je završetak planiran do kraja 2018. Aktivnosti koje se sprovode nakon 31. XII 2017. finansiraju se sredstvima nacionalnog kofinansiranja i/ili kreditnim sredstvima međunarodnih finansijskih institucija.

5.1.4. IV komponenta Ipe – Razvoj ljudskih resursa

Tokom izvještajnog perioda je nastavljeno sprovođenje Operativnog programa Razvoj ljudskih resursa 2012-2013 ukupne vrijednosti 5,8 miliona eura. Kroz Program je planirano sprovođenje ugovora u okviru 4 prioriteta i to iz oblasti zapošljavanja, obrazovanja, socijalne inkluzije, dok je dio sredstava iz Programa namijenjen projektima tehničke podrške za Operativnu strukturu. Napredak u implementaciji projekata u okviru IV komponente redovno se prati na sastancima Operativne strukture koje organizuje Ministarstvo rada i socijalnog staranja.

U izvještajnom periodu nastavljene su aktivnosti sprovođenja grant ugovora iz oblasti socijalne inkluzije, čiji je završetak planiran do aprila 2018. Aktivnosti koje se sprovode nakon 31. XII 2017. finansiraju se sredstvima nacionalnog kofinansiranja.

5.1.5. Programi Višekorisničke Ipe

Tokom izvještajnog perioda, nastavljene su aktivnosti u vezi sa finalizacijom akcija iz programa Višekorisničke Ipe za 2018. i u narednom periodu se očekuje njihovo usvajanje od strane Evropske komisije.

5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO)

Tokom izvještajnog perioda je završen XIX poziv za podršku pripremi projekata. Poziv je raspisan kao poziv ograničenog tipa, a bili su prihvatljivi samo projekti koji su već finansirani kroz ZIO u smislu pripreme dodatne dokumentacije i vezani su za Agendu povezivanja. Rok za podnošenje projektnih prijava bio je 28. II 2018, a Crna Gora je u okviru poziva podnijela tri projektne prijave:

- 1) Priprema idejnog projekta za prioritetnu poddionicu obilaznice oko Budve u okviru Jadransko – jonskog autoputa/brze ceste, II faza;
- 2) Priprema strateške procjene uticaja na životnu sredinu i prateće dokumentacije za rekonstrukciju puta Šćepan Polje – Plužine;
- 3) Priprema glavnog projekta i tenderske dokumentacije za rekonstrukciju pruge na dionici Podgorica – granica s Albanijom.

U toku je ocjenjivanje projekata iz III poziva za podršku sprovođenju infrastrukturnih projekata u okviru Agende povezivanja. Odobreni projekti će biti predstavljeni na Samitu o Zapadnom Balkanu u Londonu.

5.1.7. Programi EU

Crna Gora učestvuje u sljedećim programima Unije, za koje će iz Instrumenta pretpristupne podrške biti obezbijeđena sredstva za pokrivanje dijela troškova participacije: Horizont 2020, Erasmus+, Kreativna Evropa, Cosme, Evropa za građane, Carine 2020, Evropski program za zapošljavanje i inovacije i Fiskalis 2020. Tokom izvještajnog perioda, nastavljene su aktivnosti na uplati prispjelih obaveza za učešće u programima i refundaciji dijela troškova učešća iz Ipe.

5.2. IPA II – 2014-2020

Tokom izvještajnog perioda nastavljene su konsultacije u vezi sa programiranjem Ipe 2018 i Ipe 2019. S tim u vezi, u cilju sagledavanja statusa programiranja, Crnu Goru je u periodu 12-15. III 2018. posjetila programska misija Generalne direkcije za susjedstvo i pregovore o proširenju Evropske komisije. Dodatno, u okviru programa Ipe 2018, obezbijeđena su dodatna sredstva kao

nagrada za učinak i to u sektorima socijale, obrazovanja i zdravstva u ukupnom iznosu od 8 miliona eura.

Po pitanju pravnog osnova za već pripremljene programe, 16. I 2018. je potpisan Finansijski sporazum za Ipu 2017. koji se odnosi na direktnu budžetsku podršku reformi javne uprave.

Kada je Instrument pretprijetne podrške za ruralni razvoj (Ipard II) u pitanju, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je 26. II 2018. objavilo prvi javni poziv za korišćenje opredijeljenih sredstava za mjeru 1: Investicije u poljoprivredna gazdinstva, koji će biti otvoren do 15. V 2018.

Regionalna i teritorijalna saradnja

U okviru programa prekogranične saradnje **Crna Gora - Albanija**, predstavnici Zajedničkog tehničkog sekretarijata Programa i nacionalni programski koordinator su, u periodu od 19. II do 26. III 2018. realizovali posjete opštinama koje pripadaju programskom području. Cilj posjeta je bio predstavljanje programa, programske oblasti, ciljeva, tematskih prioriteta, finansijskog okvira, kao i budućih poziva za dostavljanje projektnih prijedloga. Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori je 30. III 2018. odobrila listu projekata predloženih za finansiranje od strane Ugovornog tijela (Ministarstvo finansija) u okviru Prvog poziva, čime su se stekli uslovi za potpisivanje ugovora između Ministarstva finansija i vodećih partnera o finansiranju projekata.

Kada je u pitanju Program prekogranične saradnje **Crna Gora - Kosovo**, u toku izvještajnog perioda proces ocjenjivanja predloga projekata je završen. Predstavnici Ministarstva u saradnji s predstavnicima Zajedničkog tehničkog sekretarijata su održali Informativne sastanke u crnogorskim i kosovskim opštinama u periodu od 19. II 2018. do 23. III 2018. U toku je proces uspostavljanja kancelarije Antene u Prištini.

U okviru Programa prekogranične saradnje **Bosna i Hercegovina - Crna Gora**, u izvještajnom periodu se radilo na ugovaranju 3 projekta preporučena za finansiranje u okviru Prvog poziva. Proces selekcije projektnog službenika za Antenu Zajedničkog tehničkog sekretarijata u Nikšiću završen je u martu 2018. i u toku je ugovaranje, kao i procedura otvaranja kancelarije.

Kada je riječ o programu prekogranične saradnje **Srbija - Crna Gora**, Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata je zatvoren 26. I 2018. i u toku je proces ocjenjivanja projektnih predloga. Raspoloživa sredstva potencijalnim korisnicima u okviru Prvog poziva su 2,04 miliona eura. Sastanak Zajedničkog odbora za

nadgledanje i bilateralni sastanak operativnih struktura je održan 13. II 2018. u Podgorici. U toku je procedura otvaranja kancelarije Antene u Bijelom Polju.

U izvještajnom periodu, u okviru trilateralnog programa **Interreg Ipa za Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru**, kancelarija Zajedničkog Sekretarijata je preseljena iz Herceg Novog u Podgoricu, a angažovan je i programski asistent kao podrška sprovođenju Programa. Održan je Tehnički sastanak između nacionalnih tijela Programa, 25. I 2018. u Zagrebu. Predstavnicima Ministarstva evropskih poslova su tokom marta 2018. održali seriju informativnih sastanaka u deset crnogorskih opština, u periodu od 5-20. III 2018. s ciljem promocije Programa, predstavljanja realizovanih aktivnosti, kao i informisanja, motivisanja i podrške potencijalnih korisnika za pripremu predloga projekata i učešće u narednom pozivu. Takođe, informativni sastanak je održan i s predstavnicima ministarstava i institucija iz njihove nadležnosti 29. III 2018. u Podgorici.

U okviru trilateralnog programa **Interreg Ipa za Italiju, Albaniju i Crnu Goru**, nastavljene su konsultacije u vezi definisanja tematskih projektnih ideja i izbora predloga projekata koji će biti podržani. Održan je tehničko-politički sastanak 15. I 2018. u italijanskom Kampobasu, kojem je prisustvovao ministar **Aleksandar Andrija Pejović**, kao i sastanak Radne grupe 16. I 2018. na kojem su definisane tematske projektne ideje. Ukupno je odobreno šest tematskih projektnih ideja iz sljedećih oblasti: *civilna zaštita* (vodeći partner italijanska Regija Molize), *upravljanje vodama* (vodeći partner italijanska Regija Pulja), *teritorijalna internacionalizacija u cilju podrške pregovaračkog procesa* (vodeći partner Crna Gora), *kultura* (vodeći partner Crna Gora), *turizam* (vodeći partner Albanija) i *saobraćaj* (vodeći partner Albanija).

U okviru **Dunavskog transnacionalnog programa**, na VII sastanku Odbora za nadgledanje održanom 21. i 22. III 2018. u Podgorici, usvojena je konačna lista od 22 projekta odobrena u sklopu Drugog poziva, vrijednosti 40,2 miliona eura. Crnogorske institucije učestvuju u 5 odobrenih projekata (Opština Kotor i Zavod za geološka istraživanja kao projektni partneri, odnosno Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Glavni grad Podgorica, Parkovi Dinarida i Jevrejska zajednica Crne Gore u svojstvu strateških pridruženih partnera), ukupne vrijednosti 11,1 milion eura. U toku je implementacija 8 projekata s crnogorskim učešćem podržanih u Prvom pozivu.

Kada je u pitanju **Jadransko-jonski transnacionalni program (ADRION)**, Drugi poziv za dostavljanje predloga projekata u okviru Prioritetne oblasti 2 –

Održivi region, objavljen je 26. III 2018, s rokom za apliciranje do 26. VI 2018. Za potrebe ovog Poziva opredijeljeno je 34 miliona eura doprinosa EU, od čega je 29 miliona za zemlje korisnice fonda ERDF i 5 miliona za zemlje korisnice Ipe. U toku je implementacija 18 projekata s crnogorskim učešćem podržanih u Prvom pozivu.

Kada je riječ o **Mediterranskom transnacionalnom programu (MED)**, završen je proces ocjenjivanja pristiglih predloga projekata iz Drugog poziva za jednomodularne i integrisane projekte. Ukupno je odobreno 4 projekta u kojima učestvuju crnogorski partneri. Trenutno se sprovodi ukupno 10 projekata s učešćem crnogorskih partnera – 8 modularnih i 2 horizontalna projekta. U izvještajnom periodu je 29. III 2018. u Budvi, održan implementacijski seminar za crnogorske korisnike sredstava II poziva.

Tvining i Tajeks

U Briselu je od 6-7. II 2018. održana Godišnja konferencija nacionalnih koordinatora za Tvining i Tajeks s ciljem razmjene iskustva i najboljih praksi u ovoj oblasti. Sastanku su prisustvovali nacionalni koordinatori za Tvining i Tajeks država članica EU, država korisnica Ipe i susjednih država EU (ENI), a u ime Ministarstva evropskih poslova prisustvovali su nacionalni koordinatori za Tajeks i Tvining.

Makroregionalne strategije

Jadransko-jonska strategija i strateški projekat „Jedinica za podršku – podrška upravljanju Strategijom Evropske unije za jadransko-jonski region (EUSAIR) – Facility Point“

Drugi zajednički sastanak **Radne grupe za predsjedavanje Jadransko-jonskom inicijativom (JJI)**, kojom koordinira Ministarstvo vanjskih poslova i **Radne grupe za sprovođenje Jadransko – jonske strategije (JJS) i strateškog projekta „Jedinica za podršku – podrška upravljanju Strategijom Evropske unije za Jadransko-jonski region (EUSAIR) – Facility Point“**, kojom koordinira Ministarstvo evropskih poslova, održan je 21. II 2018.

U cilju blagovremenog i sinhronizovanog početka pripreme Crne Gore za predsjedavanje Crne Gore Jadransko – jonskom inicijativom (JJI) i Jadransko – jonskom strategijom (JJS), otpočelo se sa pripremom Programa predsjedavanja, imajući u vidu da će Crna Gora preuzeti predsjedavanje strategijom i inicijativom u drugom kvartalu tekuće godine i predsjedavati u periodu od 31. V 2018. do 1. VI 2019. Predstavnici Ministarstva evropskih poslova učestvovali su na sljedećim sastancima:

- Sedmom sastanku EUSAIR Upravnog odbora, Brisel, Belgija, 27-28. II 2018;
- Regionalnom događaju Capacity Building Kobarid, Sloveniji, 27-28. III 2018.

Dunavska strategija

Sastanak nacionalnih koordinatora za Dunavsku strategiju je održan 22. II 2018. u Sofiji i njemu je prisustvovao predstavnik Ministarstva evropskih poslova.